

CHRISTOFFEL is een Nederlandse variant van CHRISTOFORUS

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Samengestelde Griekse naam:

1] 'Christo' = 'Christus' (hoofdpersoon van de christelijke godsdienst)

2] '-phoros' komt van het werkwoord 'pherein' = 'dragen'

Dus: 'Christus-drager', 'Christus-aanhanger', 'Die Christus in zijn hart draagt' enz.

*

Christoforus (of Reprobus) van Lycië; martelaar; † ca 250; feest 25 juli.

Volgens het oude Romeinse martelarenboek onderging hij de marteldood in Lycië ten tijde van de christenvervolgingen onder keizer Decius. Maar zelfs dat is niet zeker. Historisch gesproken staat alleen het feit van zijn marteldood vast; waar, wanneer en onder welke omstandigheden blijft onduidelijk. De legende weet echter veel meer.

Volgens de legende was Christoffel op zoek naar een ideaal in zijn leven. "Waar leef ik nu voor? Wat is het allerbelangrijkste in mijn leven?" De legende drukt dat uit door te zeggen dat hij zijn leven alleen in dienst wilde stellen van de machtigste koning ter wereld.

Nu had Christoffel een vervaarlijk uiterlijk. Hij was uitzonderlijk lang, stevig gebouwd; hij had zo'n afschuwelijk gezicht dat je al bang van hem werd als je hem zag. Toen hij had gehoord wie volgens de mensen de machtigste koning ter wereld was, vroeg hij of deze plaats voor hem had. De koning maakte hem tot poortwachter, gezien zijn angstaanjagend uiterlijk. Nu kwam er eens een troubadour langs. Hij zong een lied waar de duivel in voorkwam. Telkens als de naam van de duivel viel, sloeg de koning snel een kruisteken. Christoffel zag dat en vroeg hem ernaar. De koning legde hem uit dat hij op die manier zich de duivel van het lijf wilde houden. "Dan is die duivel dus machtiger dan u. Hem wil ik dienen." Op zijn zoektocht naar de duivel, stuitte hij op een leger. Bij navraag bleek dat de duivel zelf aan het hoofd ervan stond. Dat trof. Geruime tijd diende Christoffel in dat leger. Maar het viel hem op hoe de aanvoerder telkens hele vreemde omwegen maakte, wanneer ze langs een kruisbeeld kwamen, dat hier en daar langs de weg stond. Hij vroeg de duivel naar de reden ervan en tenslotte moest deze hem toegeven dat er lang geleden ene Christus was geweest die hem had overwonnen door te sterven aan een kruis. "Dan is Hij dus machtiger dan u. Hem wil ik dienen."

Het was niet eenvoudig iemand te vinden die hem kon doorverwijzen naar koning Christus. Uiteindelijk wist een monnik hem te vertellen dat deze koning het beste gediend werd door veel te vasten. Hoewel Christoffel serieus probeerde zo weinig mogelijk te eten, kreeg hij het niet voor elkaar. "Is er niets anders waarmee ik die koning kan dienen?" De monnik antwoordde: "Jawel, door veel te bidden." Maar ook dat was hem te moeilijk. "Is er niets anders? Ik moet toch wàt?" Toen zocht de monnik iets dat beter paste bij zijn postuur en karakter en gaf hem de raad om mensen over de rivier te dragen. Daar kun je de koning ook heel goed mee dienen. Dat deed Christoffel, zijn leven lang.

Na vele jaren kwam een kind hem vragen overgezet te worden. Hij zette het op zijn schouder. Naarmate Christoffel het midden van de stroom naderde, werd dat kind steeds zwaarder. Hij vreesde zelfs door de stroom meegesleurd te worden, met kind en al. Meer dood dan levend bereikte hij toch de andere oever: "Het leek wel of ik de hele wereld op mijn schouders droeg, jongen." Dat is ook zo: Ik ben de koning die u al zo lang dient. Plant vannacht nog de stok waarmee je je staande hebt gehouden in de grond. De volgende ochtend stond ze in blad en zaten er vruchten aan.

*

Vooral in de middeleeuwen gold hij als patroon tegen een plotselinge dood (= sterven zonder in staat van genade te zijn: wie niet in staat van genade was, zo geloofde men, kon niet in de hemel komen). In veel middeleeuwse kerken was dan ook meteen bij de deur een afbeelding van Christoffel aangebracht. Hij is niet alleen beschermheilige van pelgrims, reizigers en weggebruikers - m.n. het gemotoriseerde (vracht)verkeer, maar ook van alle gemotoriseerde sporten (autoraces, motorraces, motorcrosses enz.); daarnaast is hij patroon van vestingwerken en van de zee. Hij wordt aangeroepen tegen wateroverlast, onweer en hagelbuien, alle vormen van tegenspoed, pest, hongersnood, verwondingen en kiespijn. Hij is patroon van kinderen en zwangere vrouwen, van hoveniers en tuinders, fruit- en appelverkopers, boekbinders, schilders, timmerlieden en hoedenmakers.